

**Рішення спеціалізованої вченої ради PhD 11000
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича PhD 11000, Міністерства освіти і науки України, м. Чернівці прийняла рішення
про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право»
на підставі прилюдного захисту дисертації «Захист прав людини в умовах збройного конфлікту» за спеціальністю 081 «Право»

«21» листопада 2025 року

Іванюк Руслан Васильович, 1977 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 1999 році Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича за спеціальністю «Правознавство».

Працює асистентом кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (Міністерства науки та освіти України, м. Чернівці), з 2023 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (Міністерства науки та освіти України, м. Чернівці)

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – Карвацька Світлана Богданівна.

Здобувач має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з яких 7 наукових праць, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації: 5 публікацій у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, і 1 публікація у фаховому іноземному виданні, що включене до рейтингових наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection (Q2), а також 5 праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

1. Karvatska S., Toronchuk I., Gnatyuk T., Ilika M., **Ivaniuk R.** Breaking Barriers: The Evolving Landscape of Gender Equality and Anti-Discrimination in Sustainable Development. *Juridical Tribune*. 2024. Vol. 14. № 4. P. 706-720. **ISSN: 2247-7195 (Web of Science, Scopus, Q2).**

2. Карвацька С.Б., **Іванюк Р.В.** Права людини та правосуддя: нові дискусії до питання природи та взаємозв'язку. *Juris Europensis Scientia*. 2022. Вип. 4. С. 3–7.

3. Karvatska S. B., **Ivaniuk R. V.** Problems of sexual violence as a human rights violation in the context of armed conflicts. *Juris Europensis scientia*. 2023. № 4. Vol. 1. S. 3–6.

4. Іванюк Р. Право людини на захист в умовах військового конфлікту та воєнного стану: ключові питання. *Ерліхівський журнал*. 2023. Вип. 7. С. 65–70.

5. Іванюк Р.В. Система державних заходів для боротьби з порушеннями прав людини в умовах збройного конфлікту. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія Право. 2024. Вип. 82: Ч. 1. С. 65–70.

6. Іванюк Р.В. Проблеми захисту прав жінок та дітей від насильства в умовах збройного конфлікту: правові аспекти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 40–43.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Гордєєв Віталій Володимирович – професор кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор юридичних наук, надав позитивну оцінку. Під час дискусії задав питання:

- У дослідженні Ви використовуєте судову практику (ЄСПЛ, Верховного Суду). Які висновки, на Вашу думку, стали найбільш концептуально важливими для підтвердження Ваших положень?

2. Камінська Наталія Василівна – провідна наукова співробітниця Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, доктор юридичних наук, професор. Робота оцінена позитивно. Висловлені такі зауваження:

- Чи можливо сформулювати нову теоретико-правову парадигму взаємодії між системами захисту прав людини у мирний та воєнний часи як відповідь на сучасні глобальні виклики?

- Чи може та яким чином адаптація зарубіжних практик перехідного правосуддя до українського правового середовища сприяти формуванню унікальної моделі захисту прав людини в умовах триваючого збройного конфлікту?

- Як у сучасних умовах збройного конфлікту можливо переосмислити правову природу санкцій як інструменту не лише примусу, а й гарантування дотримання прав людини та які механізми юридичної підзвітності й контролю за санкційною політикою можуть гарантувати пропорційність і правомірність обмеження прав людини в Україні під час війни?

3. Берч Вероніка Вікторівна – доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" доктор юридичних наук, професор. Робота оцінена позитивно. Висловлені такі зауваження:

- Чи доцільним було б, зокрема, уточнити, що захист прав людини в умовах збройного конфлікту не обмежується системою засобів та механізмів, і охоплює також діяльність уповноважених суб'єктів (держави, міжнародних організацій, інститутів громадянського суспільства тощо), спрямовану на попередження, припинення та відновлення порушених прав людини із дотриманням вимог міжнародного гуманітарного та міжнародного права прав людини?

- У розділі 3 роботи санкції описані як «складова архітектури правосуддя» та водночас як фактор «обмеження або порушення прав людини» (с. 163). Запропоноване позиціювання позначає проблему, однак, не пропонує критеріїв оцінки (ціль, необхідність, адресність, гуманітарні винятки, процесуальні гарантії), не розрізняє комплексні секторальні санкції та персональні заходи, не окреслює механізми мінімізації шкоди для цивільних.

- У п.13 висновків (с. 190) автор визначає два ключові завдання перехідного правосуддя, серед яких виокремлює механізми компенсації жертвам війни та формування ефективної системи кримінальної юстиції. Вказані аспекти безперечно важливі, однак було б доцільно представити феномен перехідного правосуддя відповідно до усталених міжнародних стандартів із урахуванням чотирьох його складових – істини, правосуддя, репарацій та гарантій не повторення.

4. Білоскурська Олена Валеріївна – доцент кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат юридичних наук. Робота оцінена позитивно. Висловлені такі зауваження:

- Які конкретні інституційні, процедурні та фінансові механізми, на Вашу думку, мають бути запроваджені для її реалізації в умовах триваючого збройного конфлікту та на яких саме принципах має базуватися її взаємодія з існуючими національними судовими та правоохоронними органами?

- Як, на Вашу думку, слід оптимізувати цю взаємодію, щоб уникнути дублювання, конфлікту юрисдикцій та забезпечити максимально ефективний захист для постраждалих?

- В дисертаційній роботі у недостатній мірі відображено причинно-наслідковий зв'язок між завданнями, новизною та висновками. Зокрема, завдання «дослідити ознаки надмірності або непропорційності обмежень прав людини на захист в умовах збройного конфлікту» не знайшло належного відображення у висновках.

5. Бунчук Оксана Борисівна – доцент кафедри теорії права та прав людини Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат юридичних наук. Робота оцінена позитивно. Висловлені такі зауваження:

- Що спонукало автора вибрати саме ці три ракурси аналізу проблематики захисту прав людини в умовах збройного конфлікту?

- Які шляхи подолання такої ситуації бачить автор дисертації? Як повернути міжнародним стандартам прав людини репутаційну значущість?

- На вашу думку, важливо уточнити, яким чином санкції можуть одночасно сприяти досягненню цілей і, разом з тим, не порушувати фундаментальні прав?

На дисертацію та анотацію Іванюка Руслана Васильовича до юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича надійшло 3 (три) звернення. Всі вони позитивні, але містять окремі зауваження та побажання.

Перше звернення:

У зверненні професора кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету, доктора юридичних наук, професора Василя Миколайовича Юрчишина вказано:

Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню проблеми захисту прав людини в умовах збройного конфлікту, що беззаперечно належить до кола надзвичайно актуальних наукових та практичних питань сучасності. З огляду на триваючу збройну агресію російської федерації проти України, масштабні порушення основоположних прав людини на тимчасово окупованих територіях та нагальну потребу у формуванні власної ефективної моделі перехідного правосуддя, обрана тема набуває не лише наукового, а й вагомого соціально-політичного значення.

Водночас, для таких робіт характерно наявність дискусійних питань. Так, з огляду на аналіз автором ролі національних судів, постає питання, чи можна стверджувати, що українська судова система сьогодні здатна ефективно застосовувати практику ЄСПЛ у справах, пов'язаних зі збройним конфліктом? Які головні перепони автор вбачає в цьому процесі?

Друге звернення:

У зверненні завідувачки кафедри загальнотеоретичної юриспруденції та прав людини Чернівецького навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія», кандидата юридичних наук, доцента Оксани Троянівни Волощук вказано:

Дисертаційна робота справляє враження глибокого, ґрунтовного та високопрофесійного наукового дослідження, що вирізняється комплексністю підходу до аналізу проблеми захисту прав людини в умовах збройного конфлікту. Автору вдалося поєднати теоретичні засади прав людини, міжнародного гуманітарного права та практику Європейського суду з прав людини, що забезпечило міждисциплінарність і глибину дослідження. Високий рівень аргументованості, логічність структури, послідовність викладу та належна наукова культура роботи свідчать про зрілість наукового мислення здобувача. Вартісним є також те, що автор не лише систематизував існуючі підходи, а й запропонував власне бачення механізмів удосконалення національної правозахисної системи з урахуванням сучасних викликів, зумовлених збройною агресією проти України.

Водночас у дисертації містяться окремі положення проблемного та дискусійного характеру, які потребують певних уточнень, що є цілком природним для теоретично насичених і концептуально складних наукових досліджень. У своїй дисертаційній роботі автор наголошує на необхідності впровадження власної моделі перехідного правосуддя в Україні. Які саме елементи зарубіжного досвіду, на Вашу думку, є найбільш прийнятними для українського контексту, а які – потребують критичного переосмислення?

Третє звернення:

У зверненні доктора юридичних наук, доцента кафедри економічного права та економічного судочинства Навчально-наукового інституту права Київського

національного університету імені Тараса Шевченка Гарагонича Олександра Васильовича вказано:

Дисертаційна робота присвячена одній з найактуальніших проблем сучасного міжнародного та національного права — забезпеченню та захисту прав людини в умовах збройного конфлікту. Вибір теми є цілком обґрунтованим і своєчасним, оскільки внаслідок триваючої агресії РФ проти України питання ефективного функціонування механізмів право захисту набуло не лише теоретичного, а й надзвичайно важливого практичного значення.

Разом з тим така ґрунтовна робота зумовлює цікаву наукову дискусію. Зокрема, логічним є питання, чи потребує, на думку автора, Європейська конвенція з прав людини оновлення у частині її застосування в умовах збройних конфліктів, чи, навпаки, існуючі механізми є достатніми, але потребують ефективнішої імплементації державами?

Результати голосування:

Взяли участь у голосуванні – 5 (п'ять) членів разової спеціалізованої ради

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада PhD 11000 присуджує Іванюку Руслану Васильовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова спеціалізованої
вченої ради PhD 11000,
професор кафедри
процесуального права
Чернівецького
національного
університету імені
Юрія Федьковича,
доктор юридичних
наук

Віталій ГОРДЕЄВ